



# AMERIKKALAISEN UNELMAN KUOLEMA

Hunter S. Thompson julkisena moralistina Yhdysvaltojen politiikkaa koskevassa kirjoittelussa vuosina 1968-1972.

Oulun yliopisto

Historiatieteet

Kandidaatintutkielma

31.1.2019

Lepistö Henri

# SISÄLLYS

Amerikkalaisen unelman kuolema .....	0
Johdanto .....	2
1. '60-luvun päätös.....	6
1.1. Nixon – Antikristus.....	6
1.2. Chicago .....	8
1.3. Aspenin sheriffinvaalit ja gonzojournalismin synty .....	11
2. 1972 .....	12
2.1. Lähtötilanne: Kaikki on menetetty .....	12
2.2. McGovernin ongelma .....	15
2.3. New Hampshiren käänne .....	16
2.4. Eagletonin katastrofi.....	17
Loppulause.....	21
Lähdeluettelo.....	24

## JOHDANTO

”Millainen upea monumentti kaikille ihmisrodun hyvälle puolille tämä maa olisi voinut olla, jos olisimme pitäneet sen Richard Nixonin kaltaisten ahneitten pikku huijarien ulottumattomissa”

- Hunter S. Thompson<sup>1</sup>

Yllä oleva lainaus tiivistää Hunter S. Thompsonin käsityksen Yhdysvalloista, amerikkalaisuudesta ja sen menetetyistä mahdollisuuksista. Thompsonin vuosien 1968-1972 tuotanto on eräänlainen tarina Amerikkalaisen unelman kuolemasta, alkaen Chicagon mellakoista ja päättyen Nixonin valintaan toiselle kaudelle. Siihen ajoittuu Thompsonin poliittinen herääminen ja tuolloin Thompson löysi oman tyylinsä toimittajana ja kirjailijana ja teki kaikista merkittävimmät teoksensa. Thompson oli vakuuttunut Yhdysvaltojen mahdollisuuksista, mutta samalla huolissaan tulevaisuudesta ja pyrki vaikuttamaan asioihin kirjoitustensa kautta. Tässä työssä tarkastellaan Thompsonia ja tämän näkemystä Yhdysvaltojen poliittisesta ja yhteiskunnallisesta tilanteesta ja pyrkimystä vaikuttaa siihen ja tähän kytkeytyvää ”Amerikkalaisen unelman kuoleman” myyttiä. Thompsonilla oli noina aikoina työn alla ”The Death of the American Dream”-nimellä kulkeva kirja, jota hän ei saanut valmiiksi, mutta jonka teema näkyy kaikessa mitä hän kirjoitti tuona aikana.<sup>2</sup>

Thompsonin 1960- ja 1970-luvun tuotanto käsittelee 60-luvun päättymistä. Tarkastelen Thompsonia Stefan Collinin kehittämän ”julkisen moralistin” käsitteen avulla. Collinin ”julkinen moralisti” pyrkii argumentoimalla ja taivuttelulla vakuuttamaan yleisöään toimimaan asettamiensa ideaalien mukaisesti.<sup>3</sup> Näkemykseni mukaan Thompson on idealisti, jonka tavoitteena on paitsi kirjoittaa hyvää journalismia, myös vaikuttaa lukijoihinsa. Thompsonin kirjeistä ja kirjoituksista on mahdollista luoda läpileikkaus hänen intentioistaan, vaikutteista, yleisöstä jne. Mikä ajoi Thompsonin aktivoitumaan poliittisesti ja ottamaan julkisen moralistin roolin? Miten Thompsonin käsitys amerikkalaisesta unelmasta ja sen kuolemasta liittyy tähän ja miten se näkyy *Fear and Loathing on the Campaign Trailissa*? Työ sijoittuu poliittisen historian, Yhdysvaltojen historian ja journalismin historian piiriin.

1960-luku oli lähemmän tarkastelun perusteella kaikkea muuta kuin rauhaa ja rakkautta. Se oli suurten ja rajujen mullistusten aikaa. Aikakauden leimaavin ilmiö Yhdysvaltain poliittisen historian

---

<sup>1</sup> ”what a fantastic monument to all the best instincts of the human race this country might have been if it had been kept out of the hands of greedy little hustlers like Richard Nixon.” Thompson 1973, 389.

<sup>2</sup> Douglas Brinkley'n esipuhe 2000, s. x. *Fear and Loathing in America*-kirjekokoelma.

<sup>3</sup> Collini 1991, 2.

kannalta oli Vietnamin sota. Uudenlaisten joukkotiedotusvälineiden avulla sodan kauheudet, teurastus ja väkivalta tulivat aivan uudella tavalla amerikkalaisten ja koko maailman olohuoneisiin television kautta<sup>4</sup>. Yksi hippiliikkeen kantavia teemoja oli sodanvastaisuus, joka syntyi vastareaktiona Vietnamin sodalle. Hippiliike saavutti suurta suosiota varsinkin yliopistojen kampusalueilla, ja keskiluokkainen nuoriso oli tyytymätön vanhempien sukupolvien tarjoamiin rajallisiin vaihtoehtoihin. Yhdysvalloissa, erityisesti etelävaltioissa, rotuerottelulait edustivat laillista rasismia ja 1960-luvun puoliväliin asti tummaihoiset joutuivat matkustamaan bussien takaosassa, ruokailemaan eri ravintoloissa jne jne. Tätä vastaan nousi mustien kansalaisoikeusliike, joka alkoi koväänisesti vaatimaan tummaihoisille samoja oikeuksia kuin valkoisella ”valtaväestöllä” jo oli. Liikkeen johtohahmona toimi karismaattinen tohtori Martin Luther King<sup>5</sup>.

Huolimatta uusien sukupolvien innostuksesta ja optimismista, muutos ei tapahtunut yhdessä yössä. Saavutetut muutokset ja vaatimukset olivat aikanaan radikaaleja, mutta niin oli vastareaktiokin. Viranomaiset vastasivat kovalla kädellä sodanvastaisiin mielenosoituksiin, ja alun perin rauhanomaisina alkaneet mielenosoitukset johtivat usein väkivaltaisiin mellakoihin poliisien, kansalliskaartin ja mielenosoittajien välillä. Etelävaltioissa mustien kansalaisoikeusliike sai vastaansa uutta puhtia saaneen Ku Klux Klanin, joka pyrki marssein sekä terroriteoin säilyttämään valkoisten ylivallan etelässä. Aikalaisia järkytti suuresti istuvan presidentin John F. Kennedyn murha, joka uuden ajan henkeen sopivasti tallentui kaitafilmikameralle. Kennedyn veli Robert ammuttiin vuonna 1968, kuten myös kansalaisaktivisti Martin Luther King.<sup>6</sup>

Kennedyjen kuoleman myötä demokraattisen puolueen liberaalit menettivät tärkeän keulakuvan ja alati pahenevan Vietnamin konfliktin myötä myös uskottavuutensa, sillä demokraatit olivat sotkeneet Yhdysvallat mukaan sotaan kaukaisessa maassa ja sodan oikeutus vaikutti päivä päivältä epäselvemmältä tappioiden kasvaessa. Sekavassa tilanteessa vuonna 1968 amerikkalaisten enemmistö antoi äänensä republikaanien ehdokas Richard Millhous Nixonille, joka kampanjoi edustavansa ”järjen ääntä järjettöminä aikoina” ja ”urheaa, hiljaista enemmistöä”. Toisin sanoen ”tavallisia amerikkalaisia”, jotka kokivat ajan kuohunnan pelottavana ja uhkaavana.<sup>7</sup> Vuonna 1972 Nixon oli hallinnut neljän vuoden ajan. Vietnamin sota ei ollut päättynyt, lupauksista huolimatta. Poliisit hakkasivat yhä rauhan puolesta mieltä osoittavia pampuilla. Huumausaineet oli kriminalisoitu rankasti. Oltiin matkalla kohti uusia vaaleja, liberaalin nuorison näkökulmasta Nixon oli hirveä presidentti, mutta oliko hänelle uskottavaa vaihtoehtoa?

---

<sup>4</sup> The Vietnam war. Dokumenttisarja. (2017, USA).

<sup>5</sup> Summer of Love. Dokumentti. (2017, Iso-Britannia).

<sup>6</sup> Mattson 2004, 172-173.

<sup>7</sup> Nichter 2014, 19.

Republikaanien presidentti Richard Nixon ei ollut ”koko kansan suosikki”, itse asiassa hänellä oli runsaasti vihamiehiä joista hän piti mustaa listaa.<sup>8</sup> Hunter S. Thompson oli yksi Nixonin kärkkäimpiä arvostelijoita. Kentuckyn Louisvillessä 18. heinäkuuta 1937 syntynyt toimittaja tuli tunnetuksi mm. vihastaan Nixonia kohtaan, villeistä artikkeleistaan sekä varsin vapaamielisestä ja avoimesta suhtautumisestaan päihdyttäviin ja huumaaviin aineisiin. Thompson mm. ylpeili olleensa ensimmäinen toimittaja, joka vertasi julkisesti Richard Nixonia Hitleriin. Vuonna 1972 Thompson lähti Rolling Stonen toimittajana tekemään vaalireportaasia demokraattien esivaaliehdokkaan ja myöhemmin presidenttiehdokkaan vaalikampanjasta. Thompson seuraa demokraattien ehdokkaan George McGovernin kampanjaa esivaaleista varsinaisiin presidentinvaaleihin.<sup>9</sup>

McGovern on jäänyt historiaan erityisesti sodanvastaisena ehdokkaana, hänen kampanjansa tärkein ja parhaiten mieleenjäädnyt lupaus oli pommitusten keskeyttäminen välittömästi ja Yhdysvaltojen joukkojen vetäminen Vietnamista kolmen kuukauden sisällä mikäli McGovern valittaisiin.<sup>10</sup> Thompsonin raportit koostettiin myöhemmin kirjaksi ja tämä *Fear and Loathing on the campaign trail '72*-nimeä kantava teos on tämän kandidaatintutkielman päälähde, ja toisin kuin yleensä poliittisessa journalismissa tai journalismissa ylipäättään, Thompson sen itseoikeutettu päähenkilö. Lähde on varsin poikkeuksellinen poliittisen journalismin kentällä ja malliesimerkki Thompsonin itse kehittämästä ”Gonzojournalismista”, jonka hän kehitti sen ’60- ja ’70-lukujen taitteessa. Kirjoituksissaan Thompson hylkää objektiivisen journalismin ja kirjoittaa itsensä osaksi tapahtumia neutraalin tarkkailijan sijaan. Thompsonin kirjoitukset olivat osa New Journalism-nimellä tunnettua journalismin suuntausta, joka oli ilmaantunut laajempaan tietoisuuteen 1960-luvun puolivälin jälkeen.<sup>11</sup> . Muita liikkeeseen kuuluvia toimittajia olivat mm. Tom Wolfe, Norman Mailer ja Truman Capote ja liikkeen tyyliin kuului perinteisen objektiivisen journalismin ja fiktiivisen kerronnan keinojen yhdistely.<sup>12</sup> Thompsonin journalismiin kuului olennaisesti alatyylinen kielenkäyttö, josta esimerkkeinä mainittakoon vaikkapa kirjan luvut ”*The Million pound Shithammer*”, ”*Two Minutes & One Gram Before Midnight on the Pennsylvania Turnpike*”<sup>13</sup>. Kirjoitusten vauhdikkuutta ja hektisyyttä alleviivaa osissa kirjaa kirjoittajan kuvaukset deadline kanssa kamppailusta sekä vaikkapa sivulla 397 päätoimittajan ilmoitus, että ”tässä kohtaa Tohtori Thompson kärsi sarjan hermorumahduksia ja johtuen hänen tehtävänsä omituisesta luonteesta, että tohtorin äärimmäisen epäjärjestelmällisestä elämäntyylistä, kävi ilmeiseksi että hän ei pystyisi

---

<sup>8</sup> *Journalist recalls the honour of being on Nixon's Enemies List*. Artikkel. Yager, 6.1.2009 The Hill.

<sup>9</sup> *Obituary: Hunter S. Thompson*. Uutinen. 21.2.2005 BBC News.

<sup>10</sup> Waldman 2008, 72.

<sup>11</sup> Mosser 2011, 1.

<sup>12</sup> Mosser 2011, 2.

<sup>13</sup> Thompson 1973, xi.

kirjoittamaan juttua loppuun, joten jouduimme toteuttamaan artikkelin loppuosan puhelinkeskusteluna tohtorin ja päätoimittajan välillä ja keskustelu on litteroitu tähän”.<sup>14</sup>

Tyyliin kuului myös kirjoittajan itsensä sitominen tapahtumiin, mikä on poliittisen journalismin kentällä varsin poikkeuksellista. Yleensä objektiiviseen poliittiseen journalismiin kuuluu toimittajan eräänlainen neutraalin kertojan asema, mikä ei tosin tarkoita, etteikö toimittajalla tai lehdellä olisi omaa kantaa käsiteltävään aiheeseen. Thompson hylkää tällaisen objektiivisuuden heti kättelyssä ja alusti asti on selvää, että hän on sydämensä pohjasta republikaanien istuvaa presidenttiä Richard Nixonia vastaan ja asettaa äänensä demokraattien ehdokas George McGovernille, jonka kampanjointia esivaaleista itse vaalikamppailuun Thompson teoksessaan kuvaa.

Pelko ja inho ovat toistuva teema Hunter S. Thompsonin kirjoissa ja artikkeleissa, tuntuu että hän näkee pelkoa ja inhoa joka puolella oli kyse sitten Super Bowlista, Las Vegasista tai presidentinvaaleista. Pelkoa ja inhoa-käsitteellä voidaan Thompsonin tuotannossa kuvata pahoja huumerippejä, että ajankohtaisten tapahtumien aiheuttamaa ahdistusta, esimerkiksi vuonna 1963 John F. Kennedyn murhapäivänä Thompson kirjoittamassaan kirjeessä tuskaillee ystävälleen Kennedyn murhan hänessä aiheuttamaa pelkoa ja inhoa.<sup>15</sup> Pelko ja inho saattoivat hyvinkin olla yksi syy Thompsonin itsetuhoiseen käyttäytymiseen. Thompson sekä lääkitsi, että ruokki ahdistustilojaan runsaalla päihteidenkäytöllä. *Campaign trailin* sivulla 71 Thompson käsittelee Nixonin virkaanastujaisia vuonna 1968 ja toteaa, että ainoa asia mikä pitää hänet kirjoittamishetkellä järjissään on tieto, että ”saatuani tämän hölynpölyn kirjoitettua voin lähteä Floridaan, ja minulla on luottokortti jonka turvin voin mennä täysin sekaisin hotellin piikkiin”.<sup>16</sup>

Jaan tutkielmani kahteen käsittelylukuun. Ensimmäisessä luvussa käsittelen vuoden 1968 tapahtumia, Chicagon mellakoita ja Thompsonin sheriffinvaalikampanjaa. Toisessa käsittelyluvussa käsittelen demokraattien ehdokkaan George McGovernin esivaali- sekä vaalikampanjaa Thompsonin teoksen ja tutkimuskirjallisuuden pohjalta. Samalla käsittelen myös demokraattisen puolueen ja amerikkalaisen modernin liberalismiin tilaa ’70-luvulla. Kaikki käsittelylukujen aiheet ovat suuressa roolissa tämän tutkielman päälähteessä ja muutenkin Thompsonin tuon aikaisissa

---

<sup>14</sup> ”At this point Dr. Thompson suffered a series of nervous seizures in his suite at the Seal Rock Inn. It became obvious both by the bizarre quality of his firstdraft work and his extremely disorganized lifestyle that the only way the book could be completed was by means of compulsory verbal composition...what follows then, is a transcription of conversations we had” Thompson 1973, 397.

<sup>15</sup> Hale 2011, 157.

<sup>16</sup> ”the only thing keeping me sane is the knowledge that just as soon as I finish this gibberish I can zoom off to Florida. I have a credit card that says I can run totally amok, on the tab, at the Colony Hotel in Palm Beach.” Thompson 1973, 71.

kirjoituksissa, joten nähdäkseni ne ovat hyvin oleellisia tutkimustehtävän täyttymisen kannalta. Ajallisesti työni rajoittuu vuosiin 1968-1972.

Käytän päälähteinä tässä työssä Thompsonin vuoden 1972 presidentinvaalikampanjointia käsittelevää kirjaa *Fear and Loathing on the Campaign Trail '72* ja *Fear and Loathing in America*-kirjekokoelmaa. Muita lähteitä Thompsonin kirjoituksista ovat *Fear and Loathing in Las Vegas* sekä Thompsonin elämäkerta *Gonzo*. Tutkimuskirjallisuudesta mainittakoon *Aatehistorian harjoitus* ja *Aatehistorian mieli*, Stefan Collinin *Public Moralists*, historiallista taustatietoa olen etsinyt mm. teoksista *When America was Great, Not much Left* ja *Winning While Losing*. Nixonin presidenttikaudesta lisätietoja olen etsinyt Luke Nichterin teoksesta *Richard M. Nixon: In the Arena, From Valley to Mountainhop*. Thompsonin kirjoitusten luonne sisältää muutamia lähdekriittisiä ongelmia. Thompsonin huumesekoiluista, juoruista ja tarinoista on toisinaan hankala sanoa mikä pitää paikkansa, mikä on keksittyä ja minkä kirjoittaja muistaa väärin. Thompson käytti liioittelua ja fiktiivisiä elementtejä tehokeinona, näistä esimerkkinä Thompsonin mielikuvituksellinen kuvaus demokraattien presidenttiehdokas Ed Muskien addiktiosta Ibogaiini-nimiseen huumausaineeseen.<sup>17</sup>

Thompsonista on tehty jonkin verran akateemista tutkimusta liittyen hänen edustamaansa Uuden Journalismin koulukuntaan, esimerkiksi Jason Mosserin *The Participatory Journalism of Michael Herr, Norman Mailer, Hunter S. Thompson, and Joan Didion: Creating New Reporting Styles* ja Markku Juusolan *Osallistuva journalismi, 1960-luvun alakulttuurit ja uusi journalismi Yhdysvalloissa*. Lisäksi mainittakoon William Stephensonin *Gonzo Republic*, joka tarkastelee Thompsonin koko tuotantoa ja suhdetta amerikkalaisuuteen. Thompson on tehnyt pitkän kirjailijan ja toimittajan uran '60-luvun puolivälistä lähtien ja hänen parhaimmin tunnetuimpia teoksia ovat *Helvetin Enkelit*, *Suuri Hainmetsästys* ja *Pelkoa ja Inhoa Las Vegasissa*, josta on tehty elokuva. Thompson teki itsemurhan vuonna 2005 ollessaan 68-vuotias.<sup>18</sup>

## 1. '60-LUVUN PÄÄTÖS

### 1.1. Nixon – Antikristus

”Richard Nixon edustaa amerikkalaisuuden pimeää puolta” - Robert Kennedy 1968<sup>19</sup>

---

<sup>17</sup> Thompson 1973, 133-134.

<sup>18</sup> *Obituary: Hunter S. Thompson*. Uutinen. 21.2.2005 BBC News.

<sup>19</sup> ”Richard Nixon represents the dark side of the American spirit” lainaus Robert Kennedyn puheesta keväältä 1968. Thompson 1973, 372.

Vuonna 1968 republikaanien Richard Nixon voitti Yhdysvaltojen presidentinvaalit. Kamppailu oli todella tiukka, Nixon sai 43,4 % äänistä demokraattien Hubert Humphreyn äänisaaliin jäädessä 42,7 %. Vaalit olivat käännteentekevät Yhdysvaltojen politiikassa, sillä ne lopettivat 36 vuotta kestäneen liberaalien valtakauden Yhdysvalloissa. Enemmistö oli nyt konservatiivien kannalla, kun mukaan lasketaan konservatiivisen ”third party”-ehdokkaan George Wallacen 13,5 prosentin kannatus.<sup>20</sup>

Nixonin kampanja perustui pitkälti eräänlaisen ”rationaalinen valinta irratiionaalisina aikoina”-imagoon. Nixon kritisoi sodanvastaista liikettä ja ’60-luvun vastakulttuuria ja esitti ”palauttavansa lain ja järjestyksen”. Nixon lupasi palauttavansa turvallisuuden kaduille aikana jolloin oltiin nähty runsaasti mellakoita. Vietnamin suhteen Nixon ilmoitti tuovansa ”Kunniallisen rauhan” avaamatta suunnitelmiaan sen tarkemmin. Keskellä kuohuvaa ’60-lukua Nixonin viesti varmasti vetosi äänestäjiin.<sup>21</sup>

Demokraattinen puolue oli hajaannuksen tilassa kun sen karismaattiset johtajat olivat tavalla tai toisella pois pelistä, Vietnamin sota ja Chicagon yleiskokouksen väkivaltaisuudet olivat suuresti heikentäneet sen uskottavuutta. Monet ihmiset myös kokivat, että demokraatit olivat olleet vallassa vuodesta 1961 ja että nyt oli aika antaa republikaaneille mahdollisuus. Monet eivät pitäneet Nixonia parhaana vaihtoehtona, mutta katsottiin muiden vaihtoehtojen olevan tuhoisia.<sup>22</sup>

Thompson inhosi Nixonia palavasti. Jälkikäteen Nixon ei lopulta edes vaikuta niin pahalta vaihtoehdolta ja monien sekä demokraattien että republikaanien mukaan Nixon oli ”viimeinen todella liberaali presidentti”, mikä tuntuu absurdilta kun lukee Thompsonin tekstiä, jossa hän vertaa Nixonia Hitleriin.<sup>23</sup> Toisaalta Nixon suhtautui vihamielisesti vasemmistoon, viivytteli Vietnamin sodan päättämistä ja määräsi työntekijöitään tekemään murtoja ja muita laittomuuksia. Thompson pääsi näkemään läheltä Nixonin ja hänen henkilökuntansa toimintaa ja veti sen perusteella omat johtopäätöksensä.

Thompsonin kuvauksessa Nixon muistuttaa enemmän jonkinlaista vainoharhaista diktaattoria kuin länsimaisen demokratian presidenttiä. Kuvauksessa vilisevät salaisen palvelun agentit, luodinkestävät cadillacit joissa on tummennetut lasit ja aseistautuneet poliisit. Erityisen vainoharhaisesti Nixon suhtautuu lehdistöön. Nixon henkilökuntineen harvoin päästää toimittajia samaan tilaan kanssaan, ja toimittajat kirjoittavat artikkelinsa Nixonista ja tämän lausunnoista usein kaiuttimien ja TV-monitorien välityksellä. Thompsonin mukaan koko valkoisen talon toimittajakaarti elää pelossa, että he ajautuvat hankaluuksiin Nixonin lehdistösihteerin Ron

---

<sup>20</sup> White, Derrick E., Osgood, Kenneth Alan 2013, 28.

<sup>21</sup> Nichter 2014, 19.

<sup>22</sup> Nichter 2014, 20.

<sup>23</sup> Nichter 2014, 111.



Zieglerin kanssa, sillä tämä on heidän ainoa yhteys itse Nixoniin. Heillä ei ole mahdollisuutta haastatella Nixonia henkilökohtaisesti, joten he joutuvat hoitamaan haastattelut yms. Zieglerin kautta. Tätä käytetään toimittajien pitämiseen ruodussa, jos ajautuu huonoihin väleihin Zieglerin kanssa on lähes mahdotonta pysyä kärryillä siitä mitä kaikkea valkoisessa talossa tapahtuu.<sup>24 25</sup>

## 1.2. Chicago

”Vain vaneriset ikkunat muistuttivat sisällä olijoita siitä, että ulkopuolella Amerikkalainen unelma pieksi itseään hengiltä.”<sup>26</sup>

### - Thompson Chicagossa 1968

Demokraattien Chicagon puoluekokous oli todella suuri järkytys Thompsonille. Hän oli lehdistön jäsenten kanssa odottanut pääsyä kokoushalliin kun hän näki poliisien hyökkäävän mielenosoittajien kimppuun pamppujen kanssa ja poliisit kävivät myös Thompsonin kimppuun ja työnsivät tämän lasi-ikkunaa vasten, huolimatta tämän lehdistöpassista. Thompson oli syvästi järkyttynyt tapahtumista. Thompsonin mukaan Chicago oli eräänlainen herätys, eräänlainen valinta ”meidän” ja ”niiden” väliltä. Thompson ei sanojensa mukaan edes ollut samaa mieltä mielenosoittajien kanssa, mutta silti poliisi oli käynyt hänen kimppuunsa ja kohdellut häntä kuin yhtä mielenosoittajaa. Toisin sanoen Thompsonille ei jäänyt edes vaihtoehtoja. Hän tajusi oman asemansa osana ”friikkejä”. Eräässä kirjeessään Thompson kertoo, että hänellä kesti kaksi viikkoa rauhoittua Chicagon jälkeen, että hän saattoi aivan yllättäen purskahtaa itkuun.<sup>27</sup>

Tässä oikeastaan kuvastuu aika selvästi Thompsonin motiivi *Fear and Loathing on the Campaign trailin* kirjoittamiseen. Chicago oli käännekohta Thompsonin elämässä ja toimittajan uralla. Ennen sitä Thompson oli kirjoittanut politiikasta ns. neutraalina tapahtumien seuraajana, mutta Chicagon jälkeen Thompson luopui neutraaliudesta ja objektiivisuudesta. Thompson valitsi puolensa ja tajusi hyvin kouriintuntuvalla tavalla, miten vallitseva järjestelmä tai ainakin jotkut sen edustajat suhtautuivat hänen kaltaisiinsa ihmisiin, ja myös sen mihin auktoriteetit pystyvät. Pahinta kaikessa on, että auktoriteetit kuten poliisi ja poliitikot pystyvät tekemään kauheita asioita joutumatta minkäänlaiseen vastuuseen teoistaan. Samaan aikaan kun yhteiskunta paheksuu

---

<sup>24</sup> Thompson 1973, 378.

<sup>25</sup> Nixon jäi lopulta kiinni Watergaten skandaalista, joka koski Nixonin itse ohjaamaa operaatiota, jossa hänen sisäpiiriinsä kuuluneet henkilöt murtautuivat demokraattien päämajaan Watergate-hotellissa ja seurauksena Nixon joutui lopulta eroamaan elokuussa 1974, alle kaksi vuotta murskaavasta vaalivoitostaan. Monet Nixonin työtoverit joutuivat vankilaan. Kutler 1997, xiv.

<sup>26</sup> ”Only the plywood windows reminded those of us inside that the American Dream was clubbing itself to death just a few feet away” Thompsonin välikirjoitus elokuussa 1968. *Fear and Loathing in America*-kirjekokoelma s. 117.

<sup>27</sup> Thompsonin kirje Hughes Ruddille 25.9.1968, *Fear and Loathing in America*-kirjekokoelma s. 131

kovaan ääneen nuoren sukupolven hiustyyliä, se ei puutu siihen, että poliisit hakkaavat ja tappavat sivullisia, viattomia ihmisiä. Richard Nixonin ja Lyndon B. Johnsonin kaltaiset poliitikot tekivät päätöksiä, joissa oli panoksina tuhansien ihmisten henki ja elämä. Thompson tajusi oman asemansa ja myös sen mitä vallassa olevat tahot voisivat pahimmillaan tehdä hänelle. Thompson oli huumeidenkäyttäjä ja toimittaja. Kysyttäessä miksi Thompson maalailee kirjoituksissaan niin jyrkän kahtiajaon vanhan ja uuden sukupolven välillä ei johdu siitä, että Thompson haluaisi tietoisesti tehdä niin. Kun Thompson oli joutunut Chicagossa mielenosoittajien ja poliisin väliin, tuo kahtiajako oli erittäin todellinen ja käsittämättömän jyrkkä. Kyse ei ollut siitä, että Thompson haluaisi nähdä vanhan sukupolven vihollisinaan, vaan siitä, että vanha sukupolvi, konservatiivit ja poliisi näkevät hänet vihollisena. Thompson pakotettiin tekemään valinta.

Väitän, että tämä juuri on se '60-luvun kuolema, josta Thompson puhuu ja joka traumatisoi hänet niin syvästi. Ennen vuoden '68 loppupuolta Thompsonilla oli kenties jonkinlainen optimismi ja ajatus, että huolimatta rankoista tapahtumista, poliitikot ja auktoriteetit ja amerikkalaiset ylipäättään ovat kuitenkin ikään kuin hyvien puolella. Chicagon puoluekokous, Nixonin presidentiksi valinta ja monet muut vuosikymmenen lopun kauheet, kuten Altamontin verilöyly yms. saivat Thompsonin kyseenalaistamaan amerikkalaisen järjestelmän ja amerikkalaisten hyvyyden ja oikeudenmukaisuuden. Vuoden '72 vaaleihin Thompson lähtee sillä ajatuksella, että jotain toivoa ehkä on kuitenkin vielä olemassa ja ehkä painajainen onkin ohi. Toisin kävi. Mies, joka alle kaksi vuotta vaaleista joutui eroamaan istuvan presidentin virastaan vallan väärinkäytösten vuoksi, valittiin presidentiksi valtavalla äänivyöryllä. Kysymys kuuluukin, olivatko amerikkalaiset äänestäjät ja äänestämättä jättäneet a) pahansisuisia ja mätiä vai b) idiootteja? Thompson onnistui näkemään Nixonin hymyn ja vaalipuheiden lävitse jo vuonna 1968. Minkä takia sitten amerikkalaisten enemmistö näki Thompsonin vihollisena ja vaarallisena friikkinä, jota vastaan tarvitaan Nixonin kaltainen luja ja päättäväinen johtaja, kun tosiasiallisesti se korruptoitunut ja aidosti vaarallinen hullu on Nixon eikä Thompson?

On myös muistettava Thompsonin yleisö, hän kirjoitti kampanjareportaasinsa Rolling Stoneen joka oli noihin aikoihin Yhdysvaltojen vastakulttuurin äänitorvia. Thompsonilla on jonkinlainen hatara optimismi McGoverniin liittyen, ja hän yrittää selkeästi kirjoituksillaan vaikuttaa Rolling Stonea lukeviin vastakulttuuri-ihmisiin, ja saamaan nämä uurnille.<sup>28</sup> Vastakulttuuri-ihmiset ovat hajaantuneet ja kyynistyneet politiikan suhteen samaan tyyliin kuin nykyään monet nuoret ihmiset vaikka Suomessa. Ongelma on vain siinä, että mikään ei todella muutu, jos vain tyytyy olemaan kiinnittämättä huomiota ympäröivään maailmaan. Ongelmat eivät häviä silloin mihinkään, ja epärehelliset poliitikot ja liikemiehet saavat työrauhan pumpatessaan rahaa ja valtaa omiin taskuihinsa. Toisin sanoen apaattisuus pelaa vallitsevan järjestyksen pussiin,

---

<sup>28</sup> Douglas Brinkleyn esipuhe, s. xv-xvi. *Fear and Loathing in America*-kirjekokoelma.

eikä vallitseva järjestys ikinä ole täydellinen, eikä tosiaankaan oikeudenmukainen tai hyvä. löytyy myös ihmisiä jotka joutuvat aidosti kärsimään epärehellisten hallitusten toimien takia. Thompson joutui poliisien hyökkäämäksi Chicagossa, vaikka oli paikalla pelkkänä lehtimiehenä. Thompson oli kirjeenvaihdossa huolissaan veljestään, että tämä saattaisi joutua kutsuntoihin ja päätyä Vietnamiin tapettavaksi, mikä oli '60-luvulla hyvin konkreettinen uhkakuva.<sup>29</sup>

Thompson kritisoi aikansa poliitikoita ja koittaa saada ihmisiä uurnille julkisen moralistin<sup>30</sup> tavoin. Thompsonin intentiot<sup>31</sup> tällaiseen kirjoitteluun kumpusivat hänen omista kokemuksistaan ja huolestuneisuudestaan Yhdysvaltojen tilaan liittyen. George McGovernin mukaan Thompson oli patriootti joka vihasi Vietnamin sotaa ja järjestelmän tekopyhyyttä ja että pohjimmiltaan hän halusi Yhdysvaltojen elävän ihanteidensa mukaan.<sup>32</sup> Ympäröivän todellisuuden masentavuudesta huolimatta eräässä kirjeessään Thompson kirjoittaa uskovansa, että Yhdysvaltojen poliittinen järjestelmä voi todella toimia ja että raivoa ja pessimismiä ei tulisi sekoittaa keskenään.<sup>33</sup> Thompson oli pohjimmiltaan idealisti.

Poliittisilta näkemyksiltään Thompson ei istunut selkeästi oikeistoon eikä vasemmistoonkaan. Thompson vastusti Vietnamin sotaa ja Yhdysvaltojen huumausainepolitiikkaa ja inhosi Lyndon B. Johnsonia ja Nixonia, mutta samaan aikaan hän myös kritisoi kansalaisyhteiskuntaa ja hippiliikettä ja samalla kun Thompson trippaili LSD:llä ja meskaliinilla hän oli myös intohimoinen aseharrastaja, mikä ei tosiaankaan sopinut yhteen hippiliikkeen arvojen kanssa.<sup>34</sup> Thompsonin kirjoituksista on luettavissa nostalgia jotakin myyttistä kulta-aikaa kohtaan, joka yhdistää häntä uuskonservatiiveihin kuten William Buckleyhyn.<sup>35</sup>

Thompsonille '60-luvun kulta-aika ajoittui vuotta '67 edeltävään aikaan. Thompson kirjoittaa ajasta ennen ns. "hippibuumia" San Fransiscossa nostalgisesti, ja että tuolloin oli ikään kuin tunne, että jotain hienoa on meneillään ja että se tulee päättymään aikanaan. Muutos tapahtui vuoden '67 aikana jolloin San Fransiscon vastakulttuuri kiinnitti median huomion ja seurauksena Haight-Ashburyn alueesta oli tullut "kaupallinen friikkisirkus", jota johtavat "hippiliikemiehet" olivat muuttuneet halvoiksi kopioiksi poroporvarillisista vanhemmistaan, joita he olivat niin suuresti halveksuneet.<sup>36</sup> Tämä oli juuri ennen Thompsonin nousua maineeseen, ennen "Pelkoa ja inhoa". Ironista kyllä, Thompsonin elämän kenties onnellisimmat päivät sattuivat ennen hänen nousuaan maineeseen.

---

<sup>29</sup> Hunter S. Thompsonin kirje Virginia Thompsonille 22.2.1968, *Fear and Loathing in America*-kirjekokoelma s. 41-42

<sup>30</sup> Halmesvirta 2012, 18-19.

<sup>31</sup> Halmesvirta 2012, 13.

<sup>32</sup> Douglas Brinkleyn esipuhe, s. xviii. *Fear and Loathing in America*. Kirjekokoelma.

<sup>33</sup> Thompsonin kirje Mark Lebeaulle. Helmikuu 1972. *Fear and Loathing in America*. Kirjekokoelma, s. 471.

<sup>34</sup> Hale 2011, 157.

<sup>35</sup> Hale 2011, 159.

<sup>36</sup> Thompsonin kirjoitus, Owl Farm talvella 1968, s. 5-11. *Fear and Loathing in America*. Kirjekokoelma.

### 1.3. Aspenin sheriffinvaalit ja gonzojournalismin synty

Jos Chicagon tapahtumat olivat Thompsonin poliittinen herätys, niin seuraavien vuosien tapahtumat Thompsonin asuinkaupungissa Aspenissa saivat hänet liikekannalle ja osoittivat, että muutos olisi todella mahdollinen kaikesta huolimatta. Thompson aktivoitui kunnallispolitiikassa ja oli mukana Joe Edwardsin pormestarinvaalikampanjassa ja asettui itse ehdolle sheriffinvaaleissa. Thompsonin vaalislogan oli "freak power" eli friikkivalta ja vaalilupauksia olivat mm. autoliikenteen kieltäminen kaupungin keskustassa ja Aspenin nimen muuttaminen "Läskikaupungiksi", tarkoituksena vähentää kaupungin vetovoimaa keinottelijoiden silmissä sekä muuttaa poliisivoimien suhtautumista huumausaineisiin.<sup>37 38</sup> Thompson hävisi Aspenin sheriffinvaalit, mutta seuraavissa sheriffinvaaleissa voittanut Dick Kienast kehitti poliisin toimintaa huomattavasti edeltäjiään vapaamielisempään suuntaan ja poliisin tehtävät siirtyivät järjestyksen valvomisesta enemmän yhteisön palvelemisen suuntaan.<sup>39</sup>

Thompsonin optimismi näkyy hänen kirjeenvaihdostaan, hän ja hänen lähipiirinsä hävisivät Aspenin pormestarin- ja sheriffinvaalit vain muutamalla äänellä ja kirjeessään CBS:n Hughes Ruddille Thompson kirjoitti: "Todellinen hiljainen enemmistö on nouseva aalto. Jos todellinen friikki asettuisi ehdolle vuonna 1972- ja jos hän saisi tarpeeksi rahaa ja taitoa kampanjaansa- hän voisi päästä todella lähelle voittoa"<sup>40</sup> *Pelkoa ja inhoa Las Vegasissa*-kirjassa Thompson puhui samasta "nousevasta aallosta", nähdäkseni viitaten sillä Yhdysvaltojen nousevaan vastakulttuuriin, jota hän itse näki edustavansa.

Näkisin, että Chicagon tapahtumilla oli suuri merkitys Thompsonin tyylin kehittymiselle. Amerikkalaisen unelman kuoleman teema oli sen jälkeen näkyvä osa Thompsonin tuotantoa ja fokus siirtyi alakulttuurien kuvauksesta vallitsevan järjestelmän kuvaamiseen kriittisessä valossa. Thompsonin mukaan objektiivinen journalismi on paradoksi, sillä yksikään toimittaja ei ole täysin neutraali tai objektiivinen.<sup>41</sup> Vuonna 1968 Thompson oli jo julkaissut yhden menestyneen kirjan, Helvetin enkelit, ja ollut sen myötä julkisuudessa. Hänen uransa merkittävimmät teokset kuten *Pelkoa ja inhoa Las Vegasissa*, *Kentucky Derby on mätä ja turmeltunut* yms. ilmestyivät vuoden 1970 jälkeen. Noissa teoksissa myös olivat Thompsonin tavaramerkit kuten pelkoa ja inhoa.

---

<sup>37</sup> Thompson 1979, 218.

<sup>38</sup> "When Hunter S. Thompson ran for sheriff of Aspen". Artikkel. Sophie Gilbert 26.6.2014 The Atlantic.

<sup>39</sup> Wenner 2007, 119-120.

<sup>40</sup> "The real silent majority is the rising tide. If a serious freak ran for president in 1972- and if he could muster enough money & talent to get himself launched- I think he could come very close to winning" Hunter S. Thompsonin kirje Hughes Ruddille 13.12.1969, *Fear and Loathing in America*-kirjekokoelma s. 231

<sup>41</sup> Mosser 2011, 162.

## 2. 1972

### 2.1. Lähtötilanne: Kaikki on menetetty

”Sekä New York Timesin että Washington Postin hermokeskusten mukaan olemme kaikki kusessa.”<sup>42</sup>

- Hunter S. Thompson

Hunter S. Thompson kuvasi lähtötilannetta vuoden 1972 Yhdysvaltain presidentinvaaleihin omalla, suoralla tyylillään. Republikaanien Richard Nixon on ollut vallassa 4 vuotta. Vietnamin sota oli edelleen käynnissä. John F. ja Robert Kennedy sekä Martin Luther King oli ammuttu.

Thompsonin mukaan vielä vuonna 1960 useimmat amerikkalaiset uskoivat, että kuka ikinä asuikaan valkoisessa talossa oli siellä siksi, koska hän on luonnostaan rehti ja suoraselkäinen mies sillä muuten hän ei olisi siellä. Tämä johtui suurista sodanaikaisista johtajista kuten Eisenhowerista ja Rooseveltista, joita pidettiin lähestulkoon Jumalasta seuraavina. Sen sijaan heidän jälkeensä valtaan astunut Harry S. Truman nähtiin enemmänkin ”vahinkona” kuin oikeana presidenttinä.<sup>43</sup>

Yhdysvaltojen poliittinen järjestelmä poikkeaa varsin merkittävästi suomalaisesta. Monipuoluejärjestelmän sijaan kaksipuoluejärjestelmä asettaa ihmisille vaihtoehdoksi joko republikaanit tai demokraatit. Näitten puolueitten sisällä on vielä vasemmisto- ja oikeistosiiivet ja esim. liberaali- ja konservatiivisiivet. Thompsonin mukaan ongelmaksi muodostuu se, että nuori sukupolvi on jäänyt tämän järjestelmän ulkopuolelle. Toisaalta tuntuu, että todellista valinnanvaraa ei ole. Varsinkin kummankin puolueen konservatiivisiipi on Thompsonin näkökulmasta korruptoitunut. Silti kaksipuoluejärjestelmä saa aikaan sen, että ehdokkaaksi valikoituu yleensä mahdollisimman suuren, ja äänioikeutensa käyttävän, kansanosan suosikki, toisin sanoen ehdokas joka vetoaa Nixonin sanoin ”hiljaiseen enemmistöön”. Eli lopulta päädytään tilanteeseen jossa molempien puolueiden ehdokkaat tappelevat samoista äänestäjistä. Todellista poliittisen järjestelmän muutosta ei ole nähtävissä, koska molempien puolueiden ehdokkaat joutuvat ottamaan huomioon poliittiset rakenteet ja kansan enemmistön mielipiteet.<sup>44 45</sup>

---

<sup>42</sup> ”the weight of the evidence filtering down from the high brain-rooms of both the New York Times and the Washington Post seems to say we’re all fucked.” Thompson 1973, 42.

<sup>43</sup> Thompson 1973, 69.

<sup>44</sup> Thompson 1973, 41.

<sup>45</sup> *USA:n vaalijärjestelmä on sekava – Näin ymmärrät sen kiemurat, seuraat vaaleja ja löydät tulokset.* Tuomas Pulus 8.11.2016, Artikkel. Suomen Kuvalehti.

Tällöin Thompsonin kaltaisille radikaaleille ei jäänyt ketään ketä äänestää, ja tästä johtuen luottamus politiikkaan on hävinnyt. *Campaign trailin* sivulla 40 Thompson keskusteli erään demokraattien ehdokkaan Ed Muskien kampanjatyöntekijän kanssa. Keskustelussa kävi ilmi, että tämä henkilö tuki Muskieta, koska tämä oli ”ainoa joka voi voittaa Nixonin”.<sup>46</sup> Thompsonin näkökulmasta tämä argumentti oli masentava ja hän kirjoitti olevansa kyllästynyt äänestämään kahdesta pahasta vähemmän pahaa ehdokasta. Thompson koki ettei hänellä ja kaltaisillaan ollut hyviä vaihtoehtoja amerikkalaisessa politiikassa. Hyvin kuvaavaa on, että vuoden 1964 vaaleissa Thompson ei sanojensa mukaan äänestänyt ollenkaan ja vuoden 1968 vaaleissa hän äänesti vihaamaansa Nixonia demokraattien ehdokkaan Hubert Humphreyn sijaan.<sup>47</sup> 1968 demokraattien puoluekokouksessa poliisi oli iskenyt Thompsonia pampulla vatsaan huolimatta tämän lehdistöpassista. Thompson kirjoitti päättäneensä näiden tapahtumien seurauksena äänestävänsä Nixonia vuoden 1968 vaaleissa.<sup>48</sup>

Kirjan alkupuolella yksi Thompsonin painajainen oli, että Hubert Humphrey valittaisiin uudestaan demokraattien presidenttiehdokkaaksi Nixonia vastaan. Fear and loathing on the campaign trailiin on nostettu valokuvaaja Annie Leibowitzin lainaus Humphreystä: ”Ei ole mitenkään mahdollista ymmärtää millainen pinnallinen, halveksittava ja toivottoman epärehellinen vanha jääri Hubert Humphrey todella on ennen kuin on seurannut häntä jonkin aikaa vaalikampanjan aikana”.<sup>49</sup> Humphrey kuului demokraattien perinteiseen vanhan kaartin vasemmistoon, mutta hän oli menettänyt uskottavuutensa Vietnamin sodan myötä. Jos Humphrey oli kerran vannoutunut ihmisoikeuksien kannattaja, niin miten hän pysyi hiljaa koko sen ajan kun hän oli varapresidenttinä Lyndon B. Johnsonin kaudella?<sup>50</sup> Johnson vei Yhdysvallat täydellä voimalla Vietnamiin ja oli näin ollen vastuussa tuhansien nuorten amerikkalaisten kuolemasta, puhumattakaan vietnamilaisista uhreista.

Demokraattien yleiskokouksen väkivaltaisuuDET vuonna 1968 poliisien ja mielenosoittajien välillä söivät entisestään demokraattisen puolueen uskottavuutta. Kriitikot argumentoivat, että miten demokraatit pystyisivät palauttamaan rauhan maahan jos he eivät kykene ylläpitämään sitä edes omassa yleiskokouksessaan?<sup>51</sup>

1960-luku oli nähnyt nuorison radikalisoitumisen. George McMillian käsittelee kirjassaan amerikkalaisen vastakulttuurin ja erityisesti pienlehtitoiminnan syntyä ja esittää muutamia syitä uudenlaisen poliittisen aktivismin ja kulttuuritoiminnan synnylle. Ensinnäkin, toisen

---

<sup>46</sup> Thompson 1973, 40.

<sup>47</sup> Thompson 1973, 41.

<sup>48</sup> Thompson 1973, 113.

<sup>49</sup> ”There is no way to grasp what a shallow, contemptible and hopelessly dishonest old hack Hubert Humphrey really is until you’ve followed him around for a while on the Campaign trail” - Annie Leibowitz, Thompson 1973, 187.

<sup>50</sup> Nichter 2014, 20.

<sup>51</sup> Nichter 2014, 20.

maailmansodan jälkeinen aika oli ennennäkemättömän vaurauden aikaa, mikä mahdollisti suurten ikäluokkien itsevarman "yes we can"-asenteen. Kansalaisyhteiskunta oli myös tärkeässä roolissa. Tummaihoisten oikeuksien ajajat nousivat vaatimaan oikeuksiaan avoimesti rasistista yhteiskunnallista järjestystä vastaan ja saavuttivat tuloksia, sillä rotuerottelu päätettiin virallisesti '60-luvun puoliväliin mennessä. Tämä oli osoitus kollektiivisen toiminnan ja kansalaistottelemattomuuden vaikutuksesta, vähättelemättä tuon ajan liberaalien poliitikoiden panosta. Valtavirtakulttuuri koettiin steriilinä ja tyhjänä. Uudet sukupolvet olivat tyytymättömiä asemaansa. Heidän odotettiin marssivan kasvottomiin toimistotöihin tai jäämään kotirouviksi ja alistumaan ahtaisiin sukupuolirooleihin. Amerikkalaista unelmaa kohtaan osoitettiin kritiikkiä. Samaan aikaan Vietnamin sodan eskaloituminen, kutsunnat ja shokeeraava uutiskuvasto asettivat koko sodan oikeutuksen kyseenalaiseksi. Huomionarvoinen seikka on, että liberaalit olivat vienneet Amerikan sotaan eivätkä konservatiivit. Tämä sai monet kyseenalaistamaan poliittisen järjestelmän.<sup>52</sup> Monet olivat vieraantuneet poliittisesta järjestelmästä ja perinteisestä vaikuttamisesta, kuten äänestämisestä. Thompsonin keskustelu kahden hipin kanssa on kuvaava. Kun Thompson mainitsee olevansa menossa Washingtoniin tekemään juttua vaalikampanjoinnista toinen hipeistä heittää, että "Miksi kukaan haluaisi sekaantua paskaläjään nimeltä politiikka?"<sup>53</sup>

Thompsonin pelko oli, että joko a) Nixon valitaan uudelleen tai b) Humphrey tai Muskie tai joku muu demokraattien vanhan kaartin ehdokas valitaan, jolloin loppupeleissä ero Nixoniin jää varsin pieneksi. Toisin sanoen, että joudutaan taas valitsemaan kahdesta pahasta vähemmän paha. Sivulla 71 Thompson listaa oman aikansa suurimpia pettymyksiä (downers), joitten joukossa on mm. Altamontin verilöyly, Chicagon puoluekokous, Kent State ja joista ykköseksi menee Nixonin virkaanastujaiset vuonna 1968. Uhkana oli, että vuoden 1972 vaalit jatkaisivat tätä pettymysten sarjaa ja näin käykin.<sup>54</sup>

Thompson ei ollut ainoa, joka oli aidosti kauhuissaan ja huolissaan tulevaisuudesta. Vuoden 1973 tammikuussa toimittaja Peter Knobler kirjoitti alakulttuurilehti *Crawdaddyyn*: "Olen nuori mies, mutta Nixonin kauden päätyttyä olen jo kolmekymmentä ja olen peloissani. Presidentinvaalit olivat valinta ympäröivään löpinään ja joukkomurhan väliltä ja amerikkalaiset ovat valinneet julkisen teloituksen." Waldmanin mukaan Knoblerin pelko on aitoa huolimatta alakulttuurilehden tyyllille ominaisesta liioittelusta. Nixon vihasi vasemmistoa ja mediaa, ja kuten myöhemmin Watergaten myötä kävi ilmi hän ei kaihtanut likaisiakaan keinoja. Nixonin toisen kauden myötä hän ei voisi enää asettua ehdolle kolmatta kertaa, toisin sanoen hän ei olisi enää vastuussa

---

<sup>52</sup> McMillian 2011, 5.

<sup>53</sup> "Why would anybody want to get hung up in a pile of shit like politics?" Thompson 1973, 17-18.

<sup>54</sup> Thompson 1973, 71.

teostaan äänestäjille ja hän saisi mahdollisesti vapaat kädet Amerikan Yhdysvaltojen presidenttinä hyökätä poliittisia vastustajiaan vastaan vailla seuraamuksia.<sup>55</sup>

## 2.2. McGovernin ongelma

Poliittisen journalismin ammattilaisten ja asiantuntijoiden mukaan Thompsonin seuraaman ehdokkaan George McGovernin suurimmaksi synniksi muodostui se, että hän on liian rehellinen ehdokas.<sup>56</sup> Ikään kuin epärehellisyys ja valehtelu olisivat poliittisessa elämässä pakollinen paha ja välttämättömyys. Thompsonin mukaan McGovernin heikkous on myös se, että hän on vakuuttavampi kasvokkain kuin televisiossa, mikä puolestaan ei päde vaikkapa Ed Muskien kohdalla. Kirjassa *Not Much Left* McGovernin kampanjassa varainkerääjänä toiminut Bill Rosendahl toteaa myös, että sota oli McGovernin ase presidentinkampanjassa ja että tällä ei ollut tarvittavaa karismaa presidentin tehtävään.<sup>57</sup> Thompsonin mukaan demokratian ongelma on, että ”yleisön hännystelijät ovat aivottomia sikoja, jotka pystyvät menemään yleisön eteen lietsomaan yleisönsä orgastiseen kiihkoon ja sen jälkeen menemään takaisin toimistoon ja myymään omat äänestäjensä pilkkahintaan”. Amerikkalaisessa politiikassa harvinaisia ovat ihmiset jotka saavat yleisön villiintymään, mutta jotka eivät anna sen kiihtyä hattuun- sikäli kun ehdokkaalla ei ole kiihtänyt hattuun jo kättelyssä. Robert Kennedyn lainaus ”McGovern on kunniallinen mies senaatissa” ikään kuin nostaa hänet koko muun porukan yläpuolelle. Samaan hengenvetoon Thompson toteaa ettei tämä tarkoita hänen olevan paras mahdollinen ehdokas Yhdysvaltain presidentiksi.<sup>58</sup>

Vuoden ’72 vaalien suuri teema oli miten päästä eroon Vietnamin sodasta. Waldmanin mukaan McGovern ja sodanvastustajat halusivat nimenomaan välittömästi vetäytyä Vietnamista, mikä oli ”hiljaiselle enemmistölle” liian radikaalia. Vuoden 1972 alkuun mennessä Nixon oli vähentänyt joukkojen määrää 400 000 sotilaalla.<sup>59</sup> Nixon oli nähnyt mitä vahvempi sitoutuminen Vietnamin sotaan oli tehnyt edeltäjänsä demokraattien Lyndon B. Johnsonin kannatukselle, ja Nixon pyrki välttämään ”Johnsonin sodan” muuttumista ”Nixonin sodaksi”.<sup>60</sup> Sota oli tässä vaiheessa jatkunut 7 vuotta ja sinä aikana yli 50 000 amerikkalaista sotilasta oli kuollut. Yksikään ehdokas ei yrittänyt väittää kampanjassaan, että sota olisi enää voitettavissa.<sup>61</sup>

---

<sup>55</sup> Waldman 2008, 79-80.

<sup>56</sup> Thompson 1973, 66.

<sup>57</sup> Waldman 2008, 72.

<sup>58</sup> “The main problem in any democracy is that crowd-pleasers are generally brainless swine who can go out on a stage & whup their supporters into an orgiastic frenzy – then go back to the office & sell every one of the poor bastards down the tube for a nickel apiece.” Thompson 1973, 111.

<sup>59</sup> Waldman 2008, 74.

<sup>60</sup> Waldman 2008, 73.

<sup>61</sup> Waldman 2008, 74.



## 2.3. New Hampshiren käänne

McGovern onnistui nousemaan altavastajaan asemastaan innokkaan ruohonjuuritason kampanjoinnin ja muiden, ammattimaisten poliitikoiden kompuroinnin ansiosta ja New Hampshiren, Wisconsinin ja Kalifornian esivaalien myötä hän onnistui saamaan presidenttiehdokkuuden.<sup>62</sup>

Thompson vaikuttaa aidosti yllättyneeltä McGovernin menestyksestä ja kuvaa Wisconsinin esivaalien tuloksen olleen järkytys ”perinteisen viisauden”, viitaten poliittisen journalismin ammattilaisiin, kannalta ja että kukaan Milwaukeeessa hän itse mukaan lukien voi vain esittää kykenevänsä selittämään mitä äsken tapahtui. Hän tehostaa vaikutelmaa kuvaamalla miten konservatiivien ehdokas Hubert Humphrey ”ulvoo unissaan suoraan yläpuolellamme olevassa hotellihuoneessa rauhoittavasta lääkityksestä huolimatta.”<sup>63</sup> Thompsonin mukaan Wisconsinin esivaalit olivat 500-600 raskaansarjan poliittisen ”journalistivelhon” sanoin ensimmäiset esivaalit, jotka erottivat jyvät akanoista. McGovern ei varsinaisesti onnistunut voittamaan vielä, mutta onnistui pärjäämään sen verran hyvin (ja lehdistön arvioimat ennakkosuosikit niin huonosti), että se yllätti lehdistön ja Thompsonin myös. Vielä kuukausi Wisconsinin jälkeen Washington Post osasi sanoa vain, että ”Wisconsinin esivaali vaikuttaa aikaansaaneen dramaattisia muutoksia vuoden 1972 presidentinvaalikampanjassa”, ja että ”epätavallisen suuri määrä epävarmuutta on ilmassa kilpailun kiihtyessä”, mikä kertoo omaa kieltään tilanteen yllättävyydestä.<sup>64</sup>

Thompson kuvaa Wisconsinin psykologista vaikutusta ja sanoo, että tämän jälkeen Muskien kampanjan yllä leijui ”kuoleman haju”, ”hän puhui kuin parantumattomaan syöpään sairastunut farmari joka yrittää lainata rahaa seuraavan vuoden satoa varten”. McGovernin kampanjalle se taas toi piristysruiskeen jota kuvaa Thompsonin sanoin epäusko, kun hän näki ensimmäistä kertaa McGovernin kampanjapäällikön hymyilevän.<sup>65</sup>

McGovernin menestyksen takana oli nuorten, innokkaiden vapaaehtoisten voimin masinoitu kenttätyö. Sillä aikaa kun ehdokkaat kuten Ed Muskie ja Hubert Humphrey luottivat isokenkäisten tukeen, McGovernilla oli käytössään joukko nuoria idealisteja, jotka halusivat Nixonin ulos valkoisesta talosta. Kunnia Wisconsinin esivaalien menestyksestä meni McGovernin Wisconsinin alueen johtajalle Gene Pokornylle, joka oli vasta 25-vuotias.<sup>66</sup> Myös Terry Friedman toteaa McGovernin kampanjan lähteneen vaatimattomista lähtökohdista vapaaehtoisvoimin, mutta

---

<sup>62</sup> Thompson 1973, 258.

<sup>63</sup> ”Hubert Humphrey still howling in his sleep despite the sedatives in his room directly above us” Thompson 1973, 124.

<sup>64</sup> Thompson 1973, 126.

<sup>65</sup> Thompson 1973, 131.

<sup>66</sup> Thompson 1973, 152.

Kaliforniaan mennessä siitä oli tullut ”hyvin öljytty kone”. Hyvä puoli kampanjan rakentamisessa tyhjästä oli se, että vapaaehtoisten kunnianhimo ja idealismi pääsivät oikeuksiinsa, toisin kuin vaikkapa Hubert Humphreyn palkkasotilaiden johtamassa kampanjassa.<sup>67</sup>

Thompsonin mukaan Wisconsinissa McGovern löysi toimintamallin, jonka avulla loput esivaalikampanjasta sujui helposti, ja lopulta McGovern sai presidenttiehdokkuuden Miamin puoluekokouksessa 1972 heinäkuussa.<sup>68</sup> Thompson kuvaa Miamin kokouksen menneen alusta loppuun kylmän viileästi ja suunnitellusti McGovernin pillin mukaan.<sup>69</sup> Thompson ei kuvaa tuntemuksiaan erityisen räiskyvästi vielä heinäkuussa.

Samalla McGovernin kampanja muuttui äkkiä ammattimaisemmaksi. Vielä New Hampshiren kampanjoinnin alkuvaiheessa Hunter S. Thompson saattoi törmätä täysin sattumalta McGoverniin miestenhuoneessa ja seistessään pisuaarilla kysellä tältä ohimennen jotain kampanjaan ja vaaleihin liittyvää. Kuka tahansa saattoi kysyä ehdokkaalta mitä tahansa ja tämä vastasi. Thompson kuvaa muutosta toteamalla, että Elokuuhun mennessä ”joka kerta kun McGovern halusi käydä kusella, ainakin yhdeksän salaisen palvelun agenttia syöksyi lähimpään miestenhuoneeseen, tyhjensi sen täysin ja eristi alueen siksi aikaa, että kurja paskiainen pääsi tyhjentämään rakkonsa.”<sup>70</sup>

Tuntui, että muutos olisi todella mahdollinen, ja ilmassa oli jonkinlaista varovaista toiveikkautta ’60-luvun lopun kauhujen jälkeen. Hetken aikaa yleinen ilmapiiri vaikutti otolliselta sodanvastaiselle ja perinteistä poliittista eliittiä ravastelevalle ehdokkaalle. Vaikutti siltä, että ”vallankumous” oli murtautumassa valtavirtaan.<sup>71</sup>

## 2.4. Eagletonin katastrofi

”Demokraattien ja republikaanien välillä ei välttämättä ole kovin suurta eroa... mutta vain sokea nörtti tai ääliö ei ymmärtäisi eroa McGovernin ja Nixonin välillä. ...jos ei onnistu näkemään tätä eroa ansaitsee kaiken sen mitä tapahtuu jos Nixon uudelleenalitaan potentiaalisten McGovernin äänestäjien apaattisuuden, typeryyden tai laiskuuden takia.”<sup>72</sup>

---

<sup>67</sup> Waldman 2008, 81.

<sup>68</sup> Thompson 1973, 258.

<sup>69</sup> Thompson 1973, 297.

<sup>70</sup> Thompson 1973, 343.

<sup>71</sup> Waldman 2008, 81.

<sup>72</sup>”There may not be much difference between Democrats and Republicans... but only a blind geek or a waterhead could miss the difference between McGovern and Richard Nixon. ...anybody who can’t see it deserves whatever happens to them if Nixon gets re-elected due to apathy, stupidity, and laziness on the part of potential McGovern voters.” Thompson 1973, 372.

Optimismi oli kuitenkin ennenaikaista. Tultuaan valituksi demokraattien presidenttiehdokkaaksi McGovern valitsi varapresidenttiehdokkaaksi senaattori Thomas Eagletonin Missouriista.

Thompson kirjoittaa kuultuaan valinnasta, että ei ole erityisen innoissaan valinnasta, että kyseessä olisi ”kivan näköinen katolinen poika Missouriista jolla on suhteita ammattiliittoihin”. Eli myönnytys politiikan ”vanhalle kaartille”.<sup>73</sup> Eagleton oli kuitenkin se Troijan hevonen, joka tuhosi McGovernin mahdollisuudet voittaa Nixon.

Heinäkuun 25. päivä Eagleton piti tiedotustilaisuuden, jossa hän ilmoitti olleensa vuosien 1960 ja 1966 välillä kolmesti mielisairaalassa hermoromahduksen ja masennuksen takia ja että hän oli kahdesti saanut sähköshokkihoitoa.<sup>74</sup> Tämän jälkeen Thompsonin näkökulmasta kaikki menee pieleen. Eagletonin tapaus oli skandaali. Pahinta oli kuitenkin se, miten McGovern hoiti tilanteen. Thompsonin näkemyksen mukaan McGovernin menestys oli johtunut hänen imagostaan ”anti-poliitikkona”, mutta Eagletonin tapaus oli ensimmäinen särö tässä imagossa.<sup>75</sup> McGovern ilmoitti ensin skandaalin tultua julki, että hän tukee Eagletonia 1000-prosenttisesti. Tämän jälkeen hän kuitenkin muutti mielensä ja yritti päästä eroon Eagletonista. Thompsonin mukaan tällainen toiminta ei sopinut McGovernin imagoon, että hänen uskottavuutensa ”valkoisena ritarina”, ”rehellisenä miehenä” koki vakavan kolauksen kun hän ensin sanoi yhtä ja teki toista. McGovernin oli kuitenkin pakko hankkiutua eroon Eagletonista, sillä hänen taloudelliset tukijansa ja vaikutusvaltaiset demokraatit, kuten Larry O’Brien ja pormestari Daley, eivät muuten olisi suostuneet tukemaan tämän kampanjaa.<sup>76</sup>

Eagletonin tapaus oli myös Tom Waldmanin mukaan vakava isku McGovernin kampanjalle. 24. heinäkuuta Time-lehden kansi jopa vihjaili, että McGovern tarvitsee ihmeen selviytyäkseen voittajana. Äänestäjät ajattelivat, että Eagleton osoitti a) McGovernin olevan joko sittenkin ”vain poliitikkona muiden joukossa” tai että b) hän loukkasi Eagletonia tämän vaivan takia tai että c) hän oli hoitanut tilanteen huonosti ensin asettumalla tukemaan Eagletonia ja tämän jälkeen hankkiutumalla eroon tästä. Konservatiivit halusivat ajatella, että Eagletonilla ei ollut juuri vaikutusta vaalitulokseen omasta agendastaan johtuen. Konservatiivit halusivat ja haluavat yhä osoittaa todeksi mielipiteensä, että ”McGovern on liian vasemmistolainen Yhdysvaltojen johtajaksi”.<sup>77</sup>

Thompsonin näkemyksen mukaan McGovernin kampanja kärsi erityisesti siitä, että hän hylkäsi ns. ”uuden politiikan”, ja alkoi varsinaisia vaaleja varten mielistelemään vanhaa kaartiä,

---

<sup>73</sup> Thompson 1973, 299.

<sup>74</sup> Thompson 1973, 305.

<sup>75</sup> Thompson 1973, 405.

<sup>76</sup> Thompson 1973, 411.

<sup>77</sup> Waldman 2008, 103-104.

jonka hän oli juuri tuhonnut esivaaleissa. Tämä oli yksi asia, joka sai hänet näyttämään kuin keneltä tahansa muultakin poliitikolta, vaikka hänen imagoinsa rakentui juuri ”erilaisen” ja ”rehellisen” poliitikon maineelle. McGovern mielisteli Thompsonin mukaan demokraattien vanhan kaartin epärehellisiä ja rasistisia jäseniä, kuten Chicagolaista syyttäjää Ed Hanrahania, jota syytettiin mustien pantterien johtajan murhasta. Tämä kaikki laski McGovernin pisteitä nuorten liberaalien ja radikaalien piirissä.<sup>78</sup>

McGovern kärsi lopulta murskatappion Nixonia vastaan ja hävisi 23 prosentilla. Tämä johti vanhan kaartin palaamiseen valta-asemaan ja oikeiston hegemoniaan niin demokraattisessa puolueessa kuin Yhdysvalloissa ylipäätään. Thompson haastatteli McGovernia ja tämä puolestaan näki syynä tappioon enemmänkin sen, että ”hiljainen enemmistö” näki hänet liian radikaalina. McGovern koki, että ”tavalliset ihmiset” pelkäsivät militantteja mustia, aggressiivisia feministejä ja pitkätukkaisia nuoria jotka kannattivat McGovernia, ja että yleinen ilmapiiri oli lopulta konservatiivisempi kuin mitä hän ja kampanjahenkilökunta olivat arvioineet.<sup>79</sup> Piakkoin vaalien jälkeen McGovernin tappiota yritettiin selittää ns. Pendulum-teorialla, jonka mukaan ’60-luvun radikalismi ja levottomuudet olivat enemmistölle liikaa, ja että valtaosa amerikkalaisista halusi valkoiseen talon jonkun, joka toisi takaisin ”rauhan ja järjestyksen”, vaikka se tarkoittaisi ”Nevadan kokoista keskitysleiriä hipeille, neekereille, narkkareille tai kenelle vaan joka uhkasi vallitsevaa järjestystä”<sup>80</sup>. Ennustettiin oikeiston uutta nousua ja aikakauden tunnelmaa kuvaa John Mitchellin ennustus vuodelta 1970: ”Tämä maa on menossa niin kauas oikealle ettette enää tunnista sitä”.<sup>81</sup>

Toisaalta, 45 prosenttia äänioikeutetuista ei äänestänyt<sup>82</sup>, minkä perusteella Nixonin saama mandaatti kansalta on varsin kyseenalainen. Nähdäkseni tämä myös tukee Thompsonin teoriaa, että McGovern ei ollut uskottava ehdokas sen jälkeen kun hän käytännössä luopui asemastaan ”uudenlaisena” poliitikkona, tai ylipäätään että äänestämättä jättäneiden valtava määrä on suuri epäluottamuslause amerikkalaista poliittista järjestelmää kohtaan ja osoitus siitä, että vajaa puolet amerikkalaista ei kokenut kumpaakaan ehdokasta äänestämisen arvoiseksi. Kukaan ei myöskään tunnu tietävän miksi niin suuri osa amerikkalaisista jätti äänestämättä, Thompsonkin toteaa ettei ole varma mistä on kyse, että jättivätkö ihmiset äänestämättä koska he kokivat ettei todellista vaihtoehtoa ole huolimatta siitä että vuoden ’72 vaalien oli tarkoitus olla vuosikymmenen selkein valinta ehdokkaiden välillä.<sup>83</sup> Nixonilla oli myös istuvan presidentin asema

---

<sup>78</sup> Thompson 1973, 462-463.

<sup>79</sup> Thompson 1973, 446-450.

<sup>80</sup> Thompson 1973, 442-443.

<sup>81</sup> Thompson 1973, 440-441.

<sup>82</sup> Thompson 1973, 456.

<sup>83</sup> Thompson 1973, 456-458.

ja hänen ei varsinaisesti tarvinnut esitellä itseään tai kamppailla asemastaan republikaanien ehdokkaana.<sup>84</sup>

McGovernin mukaan Nixon järjesti kampanjansa todella fiksusti. Hän pysytteli poissa parrasvaloista ja hänellä oli tarpeeksi rahaa kampanjaorganisaation pyörittämiseen ja suhteita tukijoiden hankkimiseen, sekä mm. tv spotteihin jotka loivat negatiivisen kuvan McGovernista. Skandaaleilla oli paljon suurempi vaikutus McGoverniin kuin Nixoniin. McGovern puhuu siitä, miten Nixonin kätyrit murtautuivat demokraattien päämajaan hotelli Watergatessa, he tekivät salaisia sopimuksia joilla myytiin julkista omaisuutta kampanjoinnin rahoittamiseksi ja kuljetettiin rahaa meksikolaisten pankkien kautta yms. hyvin likaista peliä, mutta Nixonin kannatukseen sillä ei ollut vaikutusta, tai ainakaan läheskään niin suurta vaikutusta kuin vastaehdokaan kannatukseen olisi ollut. Yksi skandaali riitti tuhoamaan McGovernin mahdollisuudet voittaa presidentinvaalit, mutta Nixon pääsi pälkähästä joka kerta.<sup>85</sup>

Myös Waldman mainitsee McGovernin idealismin ongelman. Yhdysvalloissa oli todella tilausta aidosti sodanvastaiselle kandidaatille, joka lupasi vetää joukot Vietnamista nopeasti. Tilastojen mukaan kasvava määrä amerikkalaisia oli sitä mieltä, että joukot on vedettävä Vietnamista ja että sota ei ole voitettavissa. Toisin sanoen sodanvastaisuus ei ollut enää radikaalia, mutta silti McGovern leimattiin ”radikaaliksi” osin sen takia, että ”radikaalit” olivat näkyvä osa hänen kampanjaorganisaatiotaan. Tuohon aikaan radikaalin leimaan riitti se, että hiukset olivat pidemmät tai että nainen ei käyttänyt rintaliivejä. Ihmiset joilla ei ollut erityisemmin tarkempaa tietoa ”uuden vasemmiston” toiminnasta, ja jotka joko olivat kateellisia tai joita kuvotti heidän toimintansa tuomitsivat nuorten aktivistien moraalien, toiminnan ja politiikan. Hieman samaan tapaan jotkut McGovernin kannattajat halveksivat mielikuvaa sikaria imeskelevästä ammattiliittoaktiivista, joka oletettavasti edusti demokraattien ”vanhaa” kaarta.<sup>86</sup> Myös Thompson menee tähän porukkaan kuvatessaan vanhan liiton demokraatteja ”seniileinä vanhoina haahkoina”.<sup>87</sup> Waldmanin mukaan vuoden 1972 vaalit voidaan nähdä ’60-luvun loppu ja osoituksena ettei uudella vasemmistolla ollut mahdollisuuksia saavuttaa todellista poliittista valtaa Yhdysvalloissa.<sup>88</sup>

Liberaalit joutuivat toisin sanoen tilanteeseen, jossa heidän kimppuunsa hyökättiin sekä vasemmalta että oikealta eivätkä he onnistuneet vakuuttamaan kumpaakaan osapuolta ja yritykset saada aikaan jonkinlainen vakuuttava kompromissi kaatuivat. Seurauksena

---

<sup>84</sup> Thompson 1973, 442.

<sup>85</sup> Thompson 1973, 449-450.

<sup>86</sup> Waldman 2008, 84-85.

<sup>87</sup> Thompson 1973, 228-229.

<sup>88</sup> Waldman 2008, 106.

vasemmistoradikaalit vieraantuivat perinteisestä politiikasta ja oikeistokonservatiivit vahvistivat asemaansa valtavirtapolitiikassa. Muutama vuosi McGovernin vaalitappiosta republikaanien Ronald Reagan valittiin presidentiksi ja Reaganiin verrattuna Nixonkin oli liberaali.

## LOPPULAUSE

”Ja se nähdäkseni oli homman ydin – tunne väistämättömästä voitosta taantumuksen ja pahuuden voimista. Ei missään ilkeässä tai sotilaallisessa mielessä; emme tarvinneet sellaista. Energiamme yksinkertaisesti ottaisi vallan. Ei ollut järkeä tapella – ei meidän eikä heidän puolelta. Meillä oli kaikki tarvittava; ratsastimme korkean ja kauniin aallon harjalla...

Ja nyt, alle viisi vuotta myöhemmin voi nousta kukkulalle Las Vegasissa ja katsoa länteen, ja oikeanlaisilla silmillä on melkein mahdollista nähdä aallon korkein kohta – se kohta jossa aalto viimein murtui ja valui takaisin.”<sup>89</sup>

- Hunter S. Thompson, *Fear and Loathing in Las Vegas*

Yllä oleva lainaus on Thompsonin *Fear and Loathing in Las Vegas*-kirjasta, jonka hän teki ennen Nixonin uudelleenvalintaa vuonna 1972, mutta olen nostanut sen tähän koska nähdäkseni se käsittelee samaa idealismin loppua, joka leimaa Thompsonin tuon ajan tuotantoa ja voisi yhtä hyvin olla *Campaign Trailin* viimeisessä luvussa. Thompsonilla oli jonkinlainen uuskonservatiivien kaltainen käsitys jostain kunniallisesta menneisyydestä, tai menetetyistä mahdollisuuksista ja juuri tähän liittyy hänen kirjoituksiinsa sisältyvä amerikkalaisen unelman myytti. Tai kenties voitaisiin puhua edistysuskosta tai hippimystikoiden käsityksestä ”uudesta ihmisestä” ja ”uudesta maailmasta”. Vaikuttaa siltä, että Thompson monien aikalaistensa tavoin sokaistui aikansa mahdollisuuksista ja sen jälkeen kun ”todellisuus”, eli se että valtaosa amerikkalaisista ei jaa tai ymmärrä San Fransiscon boheemien arvoja, kävi liian raskaaksi. Amerikkalainen unelma Thompsonin silmissä kuoli poliisien pamppuihin ja poliitikoiden mädännäisyyteen. Haight-Ashburystä alkanut vallankumous ei levinnytkään valkoiseen taloon ja sitä kautta koko maahan.

---

<sup>89</sup> ”And that, I think, was the handle—that sense of inevitable victory over the forces of Old and Evil. Not in any mean or military sense; we didn’t need that. Our energy would simply prevail. There was no point in fighting—on our side or theirs. We had all the momentum; we were riding the crest of a high and beautiful wave. . . .

So now, less than five years later, you can go up on a steep hill in Las Vegas and look West, and with the right kind of eyes you can almost see the high-water mark—that place where the wave finally broke and rolled back.”<sup>89</sup>

Thompson 1973, 68.

Thompsonin poliittinen herääminen tapahtui Chicagon mellakoiden seurauksena ja sai hänet ottamaan julkisen moralistin roolin ja seuraavina vuosina hän pyrki vaikuttamaan Yhdysvaltojen politiikkaan. Amerikkalaisen unelman käsite kuvastaa Thompsonin ihanteita. Toivottomista alkuasetelmista huolimatta McGovernin esivaalikampanjan aikana saavuttaman menestyksen myötä hetken aikaa vaikutti siltä, että Thompsonin tavoitteleva muutos olisi todella mahdollinen. Lopulta McGovern kuitenkin kärsi murskatappion Nixonia vastaan ja valkoiseen taloon valittiin taas Thompsonin näkemyksen mukaan epärehellinen huijari. Tässä juuri kuvastuu Thompsonin ”Amerikkalaisen unelman kuoleman” narratiivi. Tämä toisaalta myös jatkossa motivoi Thompsonia kirjoittamaan ja nousemaan julkisen moralistin asemaan. Jos Amerikkalainen unelma toteutuisi Thompsonilla ei olisi mitään syytä enää yrittää vaikuttaa. Thompsonin merkittävimmät työt kuitenkin syntyivät vuosien 1968 ja 1972 välisenä aikana.

Samankaltainen käsitys oli yleinen tuon ajan todistaneilla liberaaleilla muutenkin. ’60-luvun alku oli hyvää aikaa liberaaleille ja optimistinen ilmapiiri oli vallalla. Vallitsi tietynlainen edistysusko, että Yhdysvalloilla oli todella paljon potentiaalia ja mahdollisuuksia. ’60-luvun loppuun mennessä tämä optimismi osoittautui kuitenkin ylimitoitetuksi ja jäljelle jäi katkera tunne siitä, että kaikki tämä potentiaali ja mahdollisuudet valuivat hukkaan.

Ehkä raskain isku Thompsonille tuntuu olevan jonkinlaisen totuuden käsittäminen, että Yhdysvallat on ”vain 220 miljoonan hengen kansakunta täynnä käytettyjen autojen kauppiaita, jotka eivät tunne minkäänlaisia tunnontuskia tappaa kenet tahansa, joka tekee heidän olonsa epä mukavaksi”. Thompson tutkailee teoksissaan amerikkalaisuuden pimeää puolta. Tavallaan hän on itsekin osa sitä, Thompson menee hedonisminsa ja journalisminsa kanssa äärimmäisyyksiin tavoitellessaan jotain uutta, jotain korkeampaa tasoa. Tietyllä tapaa Hunter S. Thompsonin hahmossa on jotain hyvin amerikkalaista.

Toisaalta ’60-luku oli myös todella menestyksekkäs kansalaisyhteiskunnan, ja jos ei liberalismiin, niin yhteiskunnan liberalisoitumisen kannalta. Esimerkiksi ’60-luku näki rotuerottelupolitiikan päätepisteen vuosien 1964 kansalaisyhteiskunnallisen lain ja 1965 äänioikeuslain myötä. Tämä oli nimenomaan kollektiivisen toiminnan, aktivismin ja vaikuttamisen ansiota ja sen vaikutusta ei ole syytä väheksyä, se kuitenkin päätti erään suuren yhteiskunnallisen epäoikeudenmukaisuuden, jota aikoinaan pidettiin luonnonlakina enemmän kuin ihmisoikeusloukkauksena. Thompson esittää asiansa ikään kuin mitään kehitystä ei olisi tapahtunut, ja että aivan kaikki saavutettu olisi peruutettu, tuhottu ja mitätöity.

Toisaalta tässä voidaan nähdä sen vaikutus, että Thompson on tapahtumien keskellä ja ei kenties osaa arvioida tapahtumia täysin objektiivisesti. Tämän todetessani en halua mitenkään aliarvioida Hunter S. Thompsonin älyä ja näkemystä, mutta on tosiasia että hän itsekin kirjoittaa monien ’60-luvun tapahtumien olleen hänelle hyvin raskaita, joten on nähdäkseni loogista nähdä

niillä olleen vaikutusta. *Fear and Loathing on the campaign trailin* aikaan Thompson on myrskyn silmässä ja hänen päälleen vyöryvät jatkuvalla syötöllä kaikki kauheet, valheet ja epäoikeudenmukaisuudet mitä Yhdysvaltain poliittisessa järjestelmässä, kulttuurissa ja yhteiskunnassa on. Ei mikään ihme, jos sillä oli omat vaikutuksensa hänen näkökulmaansa.



# LÄHDELUETTELO

## Lähdekirjallisuus

Thompson, Hunter S. 1971 : *Fear and Loathing in Las Vegas*. Harper Perennial, 1 London Bridge Street, Lontoo.

Thompson, Hunter S. 1973: *Fear and Loathing On The Campaign Trail '72*. Simon & Schuster Paperbacks, 1230 Avenue of the Americas New York, NY 10020.

Thompson, Hunter S. 2000: *Fear and Loathing in America – The Brutal Odyssey of an Outlaw Journalist 1968 – 1976*. Kirjekokoelma. Bloomsbury Publishing, Croydon, CR0 4YY

## Sanoma- ja aikakauslehdistö

Pulsa, Tuomas 2016: ”USA:n vaalijärjestelmä on sekava – Näin ymmärrät sen kiemurat, seuraat vaaleja ja löydät tulokset”. Artikkel. *Suomen Kuvalehti* 8.11.2016.

Gilbert, Sophie 2014: ”When Hunter S. Thompson ran for sheriff of Aspen”. Artikkel. *The Atlantic* 26.6.2014.

Yager, Jordy 2009: ”Journalist recalls the honour of being on Nixon’s Enemies List.” Artikkel. 6.1.2009 *The Hill*.

Obituary: Hunter S. Thompson. 21.2.2005 *BBC News*.

## Audiovisuaaliset lähteet

*The Vietnam War*. Dokumenttisarja. Ken Burns ja Lynn Novick 2017, USA

*Summer of Love*. Dokumentti. Lyndy Saville. 2017, Iso-Britannia.

## Tutkimuskirjallisuus

Collini, Stefan 1991: *Public Moralists – Political Thought and Intellectual Life in Britain 1850 – 1930*. Oxford University Press. Great Clarendon Street, Oxford OX2 6DP.

Hyrkkänen, Markku 2002: *Aatehistorian Mieli*. Vastapaino. Tampere.

Halmesvirta, Anssi 2012: *Aatehistorian Harjoitus*. Jyväskylän Yliopistopaino.

Wenner, Jan S. & Corey Seymour 2007: *Gonzo – The Life of Hunter S. Thompson*.

Kustannusosakeyhtiö Saimakko. Tallinna Raamatutrukikoda, 2010.

Hale, Grace Elizabeth 2010: *A Nation of Outsiders: How the White Middle Class Fell in Love with Rebellion in Postwar America*. Oxford University Press.

Mattson, Kevin 2004: *When America Was Great : The Fighting Faith of Liberalism in Post-War America*. Routledge, New York.

White, Derrick E., Osgood, Kenneth Alan 2013: *Winning While Losing: Civil Rights, The Conservative Movement and The Presidency From Nixon to Obama*. University Press of Florida, Gainesville.

McMillian, John Campbell 2011: *Smoking Typewriters: The Sixties Underground Press and the Rise of Alternative Media in America*. Oxford University Press.

Waldman, Tom 2008: *Not Much Left: The Fate of Liberalism In America*. University of California Press.

Nichter, Luke 2014: *Richard M. Nixon: In the Arena, From Valley to Mountainhop*. Nova Science Publishers, Hauppauge, New York.

Mosser, Jason 2011: *The Participatory Journalism of Michael Herr, Norman Mailer, Hunter S. Thompson, and Joan Didion : Creating New Reporting Styles*. Edwin Mellen Press, Lewiston.